

відності, установлення взаємозв'язку, контакту в діяльності людей», тобто як синонім терміну «координація», яка передбачена статтею 10-1 Закону і належним чином деталізована в ній. Тому частину 3 статті 29 доцільно виключити.

Селезньов В. А.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри організації судових та правоохоронних органів,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПРО НАГЛЯД ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ І ЗАСТОСУВАННЯМ ЗАКОНІВ

Найважливішим і водночас найскладнішим питанням, пов'язаним з правовим статусом прокуратури України є оптимальне визначення її конституційних функцій. Переважна більшість вітчизняних науковців-юристів та практичних працівників органів прокуратури переконана в тому, що обмеження цих функцій, передусім за рахунок ліквідації нагляду за дотриманням і застосуванням законів (загального нагляду), є неприпустимим або принаймні передчасним. Проте напруження з цього питання постійно підтримується існуванням зовнішнього фактору чинника безперервними та нестримливими вимогами структур ПАРЕ прискорити позбавлення прокуратури цієї функції (Долежан В. В. Конституційні аспекти удосконалення прокурорської системи України – стратегічні пріоритети, – № 2 (7). – 2008 р. – С. 117-123).

Але у зв'язку з цим можна погодитись з думкою про те, що вирішення питання про те, чи потрібна ця прокурорська функція держави та суспільству вцілому, залежить від стану правопорядку в Україні та її національних інтересів і відповідних традицій. При цьому зрозуміло, що стан законності та правопорядку з боку органів державної виконавчої гілки влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання ще далеко не відповідає вимогам конституції України та й загальноєвропейським стандартам. Це насамперед соціальні права громадян і мало захищених верств населення, це економічно-правова сфера діяльності (оподаткування, приватизація, земельні ресурси ,екологія ...), та багато чого іншого

Після вступу України до Ради Європи питання виконання Україною своїх зобов'язань щодо реформування прокуратури стало темою обговорення у юридичних наукових колах та повсякчас відображається у документах цієї міжнародної організації, зокрема в Резолюціях Парламентської Асамблеї Ради Європи від 29.01.1999 р. № 1179, від 26.04.2001 р. № 1244, від 27.09.2001 № 1262 у рекомендаціях парламентської Асамблеї Ради Європи від 27.01.99 № 1395 ,від 26.04.01 № 1513. У цих документах постійно нагадується про зобов'язання України на основі змін до Конституції чітко

визначено її місце в механізмі державної влади, роль у суспільстві, правовий статус, принципи та механізми взаємодії з іншими гілками влади, відповідно до принципів та стандартів Ради Європи.

До речі, завдання нагляду за додержанням і застосуванням закону на сьогоднішній день конкретизується в наказі Генерального прокурора України № 3 від 7.11.12 «Про організацію прокурорського нагляду за додержанням і застосуванням закону» (із змінами, внесеними наказом Генерального прокурора України від 24.12.12 № 3 гн-1) відповідно до якого основним завданням прокурорського нагляду за додержанням і застосуванням законів вважати захист від неправомірних посягань гарантованих Конституцією, Законами України прав і свобод людини та громадянина, державних та суспільних інтересів. Основним напрямком нагляду за додержанням і застосуванням законів вважати захист:

- соціально-економічних, політичних прав і свобод людини та громадянина, насамперед осіб які потребують державної підтримки та допомоги;

- фінансово-економічних інтересів держави, передусім у бюджетній та земельній сферах;

- конституційних засад підприємницької діяльності.

Таким чином, роль прокуратури України у системі наглядово-контрольних повноважень є певною мірою унікальною і не перетинається з діяльністю інших органів.

Деякі опоненти цього напрямку прокурорсько-наглядової діяльності стверджують, що цей вид нагляду суперечить принципу верховенства права, маючи на увазі що кожен вільний у вирішенні питання про поновлення його порушеного права у судових органах, що в це питання не повинен ніхто втручатися, як це робить прокуратура. Але ця лукава теза, насамперед спростовується тим, що значна кількість малозабезпечених людей фінансово неспроможні реалізувати свої прагнення про захист їх прав (оплата за адвокатську послугу, державне мито з приводу звернення до суду...). Крім того є розповсюдженими випадки навмисного небажання посадових осіб поновлювати порушені права підприємств, організацій всупереч інтересам держави та суспільства. У таких випадках прокурорський нагляд є достатньо ефективним і дієвим. Крім того він є більш оперативним, ніж процес розгляду справ у судах.

Таким чином, вважаю що це актуальне питання можна вирішити шляхом чіткого визначення меж прокурорського нагляду за додержанням і застосуванням законів. При цьому дуже важливо залишити коло повноважень прокурорів, визначених у ст. 20 Закону України «Про прокуратуру». Бо ці повноваження реалізуються не тільки при виконанні функції про нагляд за додержанням і застосуванням законів, але й при виконанні функції по представництву інтересів громадянина або держави у суді у випадках передбачених законом, а також при розгляді звернень, заяв та скарг до прокуратури.